

שימוש דועך בשירותי מקצועות הבריאות לאחר שבץ מוחי בשלב הכרוני ופערים בין אוכלוסיות: מחקר עוקבה רטרוספקטיבי

מירב גזית גרינוולד^{1,2}, פאולה פדר-בוביס¹, סיון בלוך³, מיכל כפרי²

¹ אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, הפקולטה למדעי הבריאות, המחלקה למדיניות וניהול מערכות בריאות

² אוניברסיטת חיפה, הפקולטה למדעי הבריאות והרווחה, החוג לפיזיותרפיה

³ מרכז רפואי כרמל, המחלקה לנירולוגיה, שירותי בריאות כללית

מטרות

- למפות דפוסי שימוש בשירותי מקצועות הבריאות בקרב אנשים לאחר שבץ מוחי בשלב הכרוני
- לבחון קשר בין דפוסי השימוש לבין משתנים סוציו-דמוגרפיים וקליניים

רקע

אנשים החיים עם שבץ מוחי מתמודדים עם צרכים בריאותיים רב-ממדיים מתמשכים. מקצועות הבריאות ממלאים תפקיד מרכזי בשיקום, מניעה, שימור תפקוד ותמיכה בניהול עצמי. על אף התועלות הפוטנציאליות, מערך השירות בשלב הכרוני אינו מובנה דיו, וקיים מידע מוגבל אודות דפוסי השימוש בטווח ארוך

שיטות

מחקר עוקבה רטרוספקטיבי אוכלוסייה: אנשים לאחר שבץ מוחי, מעל שנה מהאירוע, שהיו באשפוז שיקומי לפחות שבועיים, גרים בקהילה מקור נתונים: 'שירותי בריאות כללית'

תקופת המעקב: 14 שנים (2010-2023)
משתני המחקר:

מספר ביקורים:

פיזיותרפיה רפואי בעיסוק קלינאות תקשורת

משתנים סוציו-דמוגרפיים וקליניים

ניתוח סטטיסטי:

- סטטיסטיקה תיאורית
- מודל רגרסיה פואסונית רב-משתני

תוצאות

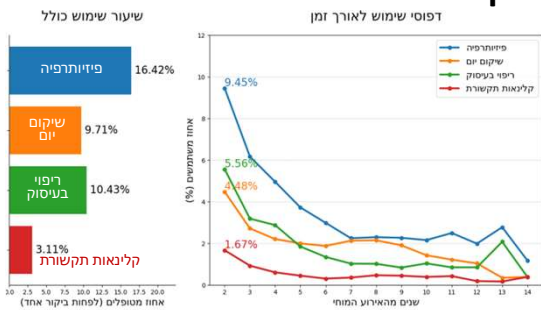

N= 11,395

- גיל ממוצע 70.6 ± 12.4 , 55.9% גברים
- משך מעקב ממוצע היה 5 ± 3.23 שנים
- סך-כל הביקורים שנרשמו היה 51,168

שיעורי שימוש לאורך זמן

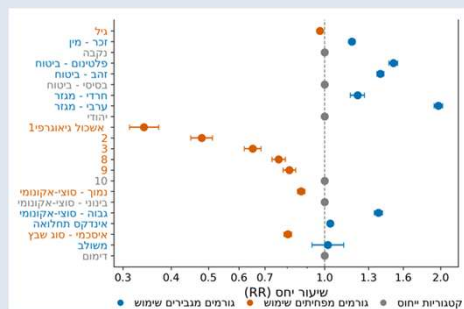
- שיעורי שימוש נמוכים (לפחות ביקור אחד) ופוחתים, עם ירידה חדה בשנתיים הראשונות
- שימוש בפיזיותרפיה הוא הנפוץ ביותר

תרשים 2. שימוש במקצועות הבריאות לאורך זמן

גורמים מנבאי שימוש בשירותי מקצועות הבריאות

השימוש מושפע ממשתנים סוציו-דמוגרפיים וקליניים:

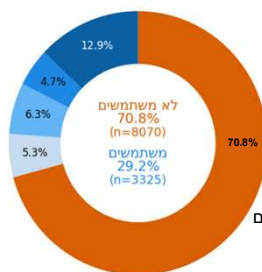

גברים, מבוסחי פלטינוס וזהב, מצב סוציו-אקונומי גבוה, מגזר ערבי וחרדי

גיל מבוגר יותר, מצב סוציו-אקונומי נמוך, פריפריה

תרשים 3. גורמים המנבאים שימוש במקצועות הבריאות

שיעור שימוש כולל בתקופת המעקב

מרבית האנשים שעברו שיקום באשפוז אינם ממשיכים להשתמש בשירותי שיקום בקהילה

ממוצע הביקורים היה 4.49 ± 13.98

מסקנות

מחקר חלוץ זה חושף שיעורי שימוש נמוכים ודועכים בשירותי מקצועות הבריאות בטווח הארוך ומדגיש פערים סוציו-דמוגרפיים משמעותיים

הממצאים מצביעים על החמצת הזדמנויות לשיפור תפקודי ושימור איכות חיים

עולה הצורך בפיתוח מודלים חדשניים ברי-קיימא לטיפול מקצועות הבריאות בשלב הכרוני לאחר שבץ